

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-8251/2
Podgorica, 23. decembar 2022. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospođa mr Danijela Đurović, predsjednica

PODGORICA

Na osnovu člana 10 Uredbe o Vladi Crne Gore („Službeni list CG“, br. 80/08, 14/17 i 28/18), Vlada Crne Gore je, 23. decembra 2022. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, odlučila o **Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim emisijama, koji su Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici mr Aleksa Bečić, Miodrag Lekić, Zdenka Popović, Dragan Krapović, Boris Bogdanović, mr Momo Koprivica, dr Tamara Vujović, dr Albin Čeman, Vladimir Martinović i Danilo Šaranović, a Skupština dostavila Vladi radi davanja mišljenja.**

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim emisijama („Službeni list CG“, broj 17/19) predloženo je da se u članu 27 stav 1 poslije riječi: „isteka roka njenog važenja“ dodaju riječi: „osim operatera iz stava 3 ovog člana“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav, koji glasi: „Izdata dozvola za operatera postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine produžava se za period:

- do okončanja započelih pregovora resornog Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom, i

- do okončanja postupka br. ECS-15/21 pred Energetskom zajednicom pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice."

Članom 2 predviđa se da se u članu 73, poslije stava 4, doda novi stav, koji glasi:

„Operater postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom Savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine izuzima se od primjene stava i, tačka 2 ovog člana,

- do okončanja započelih pregovora resornog Ministarstva sa Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom i
- do postupka pred Energetskom zajednicom br. ECS-15/21 pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice."

Stupanje na snagu je predloženo osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”."

Naime, predloženim izmjenama i dopunama omogućava se produžavanje broja radnih časova cjelokupnog postrojenja TE „Pljevlja" proizvodnja električne i toplotne energije na lokaciji Kalusici u Pljevljima na način da se izdata dozvola za operatera postojećeg velikog postrojenja za sagorijevanje, koje je izuzeto od primjene graničnih vrijednosti emisija Odlukom savjeta Energetske zajednice do 31. decembra 2023. godine, produžava za period:

- do okončanja započelih pregovora resornog ministarstva s Energetskom zajednicom i Evropskom komisijom i

- do okončanja postupka pred Energetskom zajednicom, broj ECS-15/21, pokrenutog Uvodnim pismom Sekretarijata Energetske zajednice.

Značajno je istaći da je Sekretarijat Energetske zajednice (dalje: Sekretarijat) 20. aprila 2021. godine, uputio Uvodno pismo i pokrenuo postupak za rješavanje sporova protiv Crne Gore zbog nepoštovanja Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, posebno čl. 12 i 16 i tačke 3 Aneksa II Ugovora.

Uvodno pismo je upućeno u vezi s nepridržavanjem pravila iz člana 4 (4) Direktive 2001/80/EC (Direktiva o ograničavanju emisije određenih zagađivača u vazduh od strane velikih termo postrojenja).

Direktiva 2001/80/EC čini dio pravne tekovine (Acquis Communautaire) Evropske zajednice u oblasti zaštite životne sredine, i to od potpisivanja Ugovora o osnivanju EZ 2005. godine.

Svrha Direktive je borba protiv zagađenja vazduha, smanjenjem emisije sumpor-dioksida, azotnih oksida i prašine, iz postojećih i novih velikih

postrojenja za sagorijevanje i njihovih negativnih posljedica, kao što su zakiseljavanje, zagađenje vode i prizemni ozon.

Sekretarijat smatra da Crna Gora nije ispoštovala odredbe navedene direktive kojim je predviđena da postrojenje definisani članom 4 (4) može ostati u pogonu ako ne radi duže od 20.000 radnih sati nakon 1. januara 2018. godine.

Na osnovu odredbi Odluke Ministarskog savjeta 2013/06/MC-EnC, postrojenje, takođe, može funkcionisati ako je u skladu sa strožim emisionim standardima Direktive o industrijskim emisijama. U vezi TE „Pljevlja“, po mišljenju Sekretarijata, „nijedna od ovih opcija nije slučaj.“

Sekretarijat je zaključio da TE „Pljevlja“, kao jedino veliko postrojenje za sagorijevanje koje posluje Crnoj Gori, nije poštovalo pravila iz člana 4 (4) Direktive, te da je TE „Pljevlja“ dostigla ograničenje od 20.000 radnih časova do kraja 2020. godine, i nije u skladu sa standardima Direktive, prestala sa radom, shodno pravilima Energetske zajednice.

Direktiva 2001/80/EC stupila je na snagu u Energetskoj zajednici 1. januara 2018. godine i zahtijeva da operateri velikih postrojenja za sagorijevanje znatno smanje emisiju navedenih zagađivača vazduha. Izuzimanje je alternativa za primjenu zastarjelog vremenskog ograničenja u skladu s odredbama Direktive.

Slanjem Uvodnog pisma, Sekretarijat EZ pokrenuo je postupak, u cilju pružanje mogućnosti Crnoj Gori da se izjasni na navode o nepridržavanju pravila Energetske zajednice.

U skladu sa poglavljem „HI USLOVI -1.2. Radno vrijeme“ Integrisane dozvole, koju je izdala Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, EPCG AD Nikšić, kao operater u smislu Zakona o industrijskim emisijama, dostavio je Evidenciju o broju iskorištenih radnih sati Agenciji za zaštitu životne sredine u okviru redovnog godišnjeg izvještaja za 2020. godinu (7.194 radnih sati), što sa prethodnih 13.809 radnih sati iz 2018. i 2019. godine iznosi ukupno 21.003 radnih sati.

U postupku koji se vodi pred Sekretarijatom Država Crna Gora je strana, u postupku iz kojih razloga postoji potreba da se rješavanje pitanja koje bi uticalo na sam tok postupka riješava kroz dogovor i saradnju svih relevantnih subjekata.

Imajući u vidu obavezu usklađivanja s politikom EU, te da navedena izmjena otvara pitanje poštovanja već utvrđenih ograničenja, Ministarstvo kapitalnih investicija se obratilo Sekretarijatu po ovom pitanju i zatražilo mišljenje na date izmjene i dopune zakona.

U vezi s tim, Sekretarijat EZ je na Predlog ovog zakona Ministarstvu kapitalnih investicija dostavilo Mišljenje, broj: 03-302/22-14316/1 od 23. 12. 2022. godine, u kojem ističe da Sekretarijat ne prihvata izmjenu odredbe Zakona o industrijskim emisijama.

Istovremeno, Sekretarijat je „iskoristio priliku da pozove na otklanjanje kršenja u predmetu ECS-15/21 finalizacijom ekološke rekonstrukcije TE „Pljevlja“ koja bi takođe trebalo da obezbijedi usaglašenost sa zahtevima Direktive 2010/75/EU.“

Iz navedenog proizilazi da je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskim u načelu prihvatljiv, međutim, zbog složenosti materije u pripremi Predloga ovog zakona potrebno je učešće relevantnih subjekata.

Imajući u vidu navedeno, Vlada smatra da je neophodno odložiti donošenje Predloga zakona o dopunama Zakona o energetici.

PREDSJEDNIK

Dr Dritan Abazović, s. r.

